

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4112-05-01a/2012
S/12/005

Bydgoszcz, dnia 13 lipca 2012 r.

Pan
Piotr Całbecki
Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała w Urzędzie Gminy w Aleksandrowie Kujawskim, realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowa kanalizacji deszczowej, przebudowa sieci wodociągowej i przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w pasie drogi wojewódzkiej ul. Brzeska w miejscowości Służewo”, zwanym dalej „zadaniem” lub „inwestycją”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 maja 2012 r. przez Wójta Gminy Aleksandrów Kujawski, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze wystąpienie pokontrolne. Pełna ocena kontrolowanej działalności przedstawiona została w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 27 czerwca 2012 r. skierowanym do Wójta Gminy Aleksandrów Kujawski.

1. Inwestycja stanowiła część projektu pn. „Przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Ośno; wykonanie studni głębinowej w miejscowości Kuczek; budowa kanalizacji sanitarnej i przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Służewo” o łącznych kosztach 1.984,0 tys. zł. Na realizację tego projektu Gmina uzyskuje, na podstawie umowy zawartej z Samorządem Województwa w lutym 2010 r., zwanej dalej „umową o dofinansowanie”, wsparcie finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich („PROW”) w wysokości 1.100,0 tys. zł, w tym na przedmiotową inwestycję 719,0 tys. zł. Zgodnie z tą umową, dofinansowanie w kwocie

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.

719,0 tys. zł obejmowało budowę kanalizacji deszczowej, budowę sieci wodociągowej, demontaż istniejącego wodociągu z rur azbestowo-cementowych („A-C”) oraz przebudowę kanału sanitarnego.

2. Kontrola NIK wykazała, że roboty budowlane w ramach zadania nie zostały jednak zrealizowane zgodnie z zawartą przez Gminę umową o dofinansowanie oraz umową z wykonawcą robót budowlanych, a w tym z kosztorysem ofertowym i pozwoleniem na budowę. Ustalono bowiem, że wykonawca:

- odstąpił od wykonania demontażu wodociągu z rur A-C, tj. robót o wartości 120,1 tys. zł;
- budowę nowego odcinka wodociągu przeprowadził, nieprzewidzianą w kosztorysie ofertowym oraz projekcie budowlanym, metodą przewiertu (przecisku) sterowanego;
- wbrew wymogom określonym w umowie o roboty budowlane i obowiązki zawartemu w art. 647¹ § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny², nie uzyskał zgody Gminy na zawarcie umowy z podwykonawcą robót drogowych, których wartość w kosztorysie ofertowym została określona na kwotę 316,0 tys. zł.

Kontrola wykazała również, że Gmina przedstawiła Samorządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego nierzetelną dokumentację stanowiącą podstawę do rozliczenia przyznanej ze środków PROW pomocy finansowej na realizację zadania. Ustalono, że wykonawca robót budowlanych, po otrzymaniu z Gminy pełnej zapłaty w kwocie 1.206,3 tys. zł, sporządził kosztorys powykonawczy, który zawierał nierzetelne, nieodpowiadające stanowi faktycznemu dane dotyczące zakresu, ilości i wartości wykonanych robót budowlanych. I tak:

- budowę kanalizacji deszczowej w kosztorysie powykonawczym określono na kwotę 537,8 tys. zł, tj. o 106,1 tys. zł wyższej niż w kosztorysie ofertowym;
- budowę sieci wodociągowej w kosztorysie powykonawczym - 445,0 tys. zł, tj. o 139,5 tys. zł wyższej niż w kosztorysie ofertowym;
- wartość robót dotyczących demontażu wodociągu z rur A-C w kosztorysie powykonawczym podano w kwocie 191,8 tys. zł, tj. o 71,7 tys. zł wyższej niż w kosztorysie ofertowym, podczas gdy faktycznie ich nie wykonano;
- przebudowę kanału sanitarnego określono w kosztorysie powykonawczym na 31,8 tys. zł, tj. o 1,3 tys. zł niższej niż w kosztorysie ofertowym.

Ponadto w kosztorysie powykonawczym nie ujęto robót drogowych, określonych w kosztorysie ofertowym na kwotę 316,0 tys. zł. Wartość robót ogółem, ujętych w kosztorysie powykonawczym, była taka sama jak w kosztorysie ofertowym, tzn. 1.206,3 tys. zł, co uzyskano w wyniku nieuprawnionego podwyższenia (od 1,01 do 2,30 razy) cen jednostkowych 72 spośród 91 pozycji robót w porównaniu z kosztorysem ofertowym, przy zachowaniu takich samych jak w kosztorysie ofertowym zakresów i ilości tych robót.

Gmina dokonała w kwietniu 2011 r. ostatecznego rozliczenia umowy o dofinansowanie, której elementem była ww. inwestycja, w tym załączyła do wniosku o płatność ostateczną ww. nierzetelny kosztorys powykonawczy.

² Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.

3. W trakcie kontroli przeprowadzonej w kwietniu 2011 r., przez upoważnionych pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu stwierdzono, że zakres rzeczowy inwestycji został wykonany zgodnie m.in. z umową o dofinansowanie oraz ww. kosztorysem powykonawczym, w tym w zakresie demontażu istniejącej sieci wodociągowej z rur A-C. Na tej podstawie, w maju 2011 r. rozliczono przyznaną pomoc z PROW i wypłacono Gminie kwotę w wysokości 1.100,0 tys. zł, w tym 114,3 tys. zł jako refundację wydatków poniesionych na demontaż sieci wodociągowej z rur A-C, który jak wykazała kontrola NIK nie został jednak wykonany.

Odnutowania wymaga, iż w ww. umowie o dofinansowanie określono postanowienia dotyczące obowiązku zwrotu przez Gminę nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, w przypadku stwierdzenia niezgodności realizacji projektu, z przepisami prawa lub z umową, a w szczególności złożenia podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o ponowne rozliczenie umowy zawartej z Gminą na udzielenie jej ww. pomocy z PROW i podjęcie działań w celu wyegzekwowania od Gminy zwrotu kwoty 114,3 tys. zł wraz z odsetkami, jako nienależnie uzyskanej pomocy finansowej na demontaż sieci wodociągowej z rur A-C.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Marszałka w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Marszałkowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.